

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-04-16

Ärendenummer SMF-2024-01088

Handläggare

Simon Doverbo

Telefon: 031-368 26 59

E-post: simon.doverbo@stadsmiljo.goteborg.se

Svar på remiss avseende förslag på Göteborgs stads åtgärdsplan mot buller 2024–2028

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden tillstyrker ”Förslag på Göteborgs Stads Åtgärdsplan mot buller 2024-2028”
2. Stadsmiljönämnden översänder stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till miljö- och klimatnämnden.
3. Stadsmiljönämnden beslutar att ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har på uppdrag av miljö- och klimatnämnden tagit fram ett förslag till åtgärdsplan mot buller i Göteborg. Planen handlar om de åtgärder som staden kommer att genomföra under de kommande fem åren och vilka gränsvärden för buller som ska efterföljas. Planen beskriver också vilka myndigheter som ska ansvara för vilka åtgärder. Förslag till ny åtgärdsplan 2024–2028 är en revidering av nu gällande Göteborgs Stads åtgärdsprogram mot buller 2019-2023. Stadsmiljöförvaltningen har medverkat i framtagandet av åtgärdsplanen och ställer sig bakom planen i stort.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadsmiljönämndens investerings- och driftmedel är styrande för hur och vilka åtgärder som kan genomföras.

Pengar har äskats för kommande investeringar vad gäller kvarvarande identifierade förskolor och skolor som är byggda innan 2014.

Det krävs både investeringsmedel och driftsmedel för att fortsätta arbetet med bullerdämpande åtgärder för bostäder så som bidrag för fönsteråtgärder, bidrag till bullerplank i egen regi samt kommunala bullerplank/bullervallar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Åtgärderna som föreslås bedöms ha positiv påverkan på framför allt miljökvalitetsmålet ”God bebyggd miljö”, ett av de miljökvalitetsmål som antagits av riksdagen.

Buller är en miljöfråga där den tekniska utvecklingen inte kommit lika långt som inom till exempel avgastekniken. Genom byten till fönster med bättre ljudisolerande förmåga kan fastighetsägare/bostadsrättsföreningar även nå energibesparingar.

Bedömning ur social dimension

Åtgärderna som föreslås bedöms ha positiv påverkan på barnperspektivet då det bidrar till att uppnå statens övergripande generationsmål. Generationsmålet innebär att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem.

Barn är särskilt känsliga för höga ljudnivåer. Samtidigt vill vi att barnfamiljer ska välja att bo kvar i staden, så att vi får en blandad och levande stad. Därför är det viktigt att vi har resurser för att avhjälpa störande ljudnivåer så att barns exponering för buller kan minska.

En god ljudmiljö är bra för alla invånare och besökare liksom för de som arbetar i näringslivet. Men den som har begränsade resurser har mindre möjlighet att själv välja boende, färdmedel och så vidare. Därför är det viktigt att arbeta för en förbättrad ljudmiljö i hela staden.

Exponering för höga bullernivåer har hälsoeffekter. Dessa är främst kopplade till stressreaktioner i kroppen. Buller har därför i forskning kopplats samman med ökade risker för högt blodtryck samt hjärt- och kärlsjukdomar men också under senare tid exempelvis utveckling av diabetes typ två och vissa typer av bröstcancer.

Åtgärderna som föreslås bedöms gynna befolkningen som helhet.

Samverkan

Ingen samverkan med de fackliga organisationerna har skett.

Bilagor

1. Förslag på Göteborgs stads åtgärdsplan mot buller 2024–2028
2. Följebrev till remissutskicket
3. Protokollsutdrag miljö- och klimatnämnden 2024-03-19 § 54

Ärendet

En remiss har inkommit från miljö- och klimatnämnden om ”Förslag på Göteborgs stads åtgärdsplan mot buller 2024–2028”. Stadsmiljönämnden har fått möjligheten att yttra sig över förslaget och remisstiden sträcker sig till och med den 31 maj 2024.

Beskrivning av ärendet

Miljöförvaltningen har på uppdrag av miljö- och klimatnämnden tagit fram ett förslag till åtgärdsplan mot buller i Göteborg. Uppdraget är en följd av att Göteborgs stad är skyldiga att ha en aktuell bullerkartläggning samt ett åtgärdsplanför att minska omgivningsbullrets negativa hälsoeffekter. Detta enligt förordning om omgivningsbuller (SFS 2004:675) som är en implementering i svensk lagstiftning av ett EG-direktiv om omgivningsbuller.

Planen handlar om de åtgärder som staden kommer att genomföra under de kommande fem åren och vilka gränsvärden för buller som ska efterföljas. Planen beskriver också vilka myndigheter som ska ansvara för vilka åtgärder. Förslag till ny åtgärdsplan 2024-2028 är en revidering av nu gällande Göteborgs Stads åtgärdsprogram mot buller 2019-2023.

Nedan redogörs för stadsmiljöförvaltningens synpunkter på Göteborgs stads åtgärdsplan mot buller 2024–2028.

Riktlinjer för hastigheter

Sänkta hastigheter kan bidra till minskat buller, men det bygger på att fordonen håller en jämn hastighet, vilket inte är självklart bland stadens bilister.

Förskolor och skolor

Stadsmiljöförvaltningen utför inte åtgärder på förskolor och skolor byggda efter 2013. Utpekade förskolor och skolor byggda innan 2014 är omhändertagna eller ska omhändertas. Tillkommande förskolor och skolor efter detta år ska bullersituationen ha omhändertagits och åtgärdats i detaljplans- och bygglovsskede. Visar det sig att man inte utfört det som ska ha gjorts är det fastighetsägarens ansvar att åtgärda. Stadsmiljöförvaltningen vill vara tydliga med att redan åtgärdade förskolor och skolor inte kommer vara aktuella för åtgärder igen om inte det skett en väsentlig förändring.

Samarbete med Trafikverket

Det är viktigt att miljö- och klimatnämnden ställer krav på Trafikverket om genomförandet av åtgärder på sträckor som Trafikverket ansvarar för. Stadsmiljöförvaltning ser behov av samarbete där både statliga och kommunala vägar orsakar buller.

Åtgärdsområde parker och grönområden

Det finns mer än buller att ta hänsyn till i parker och grönområden. Sikt, säkerhet, trygghet, stadsbilden, räddningstjänstens förutsättningar att komma till platsen.

Dessa parametrar kan leda till att åtgärder är svåra att genomföra. I

åtgärdsprogram buller 2014-2018 utredde de tidigare förvaltningarna Park- och naturförvaltningen samt Trafikkontoret tio stadsparkar och vad som skulle krävas att komma ner till ekvivalent (genomsnittlig ljudnivå över 24h) 50 dBA. Man gick inte vidare med något i och med svårigheten med sikt, trygghet osv. För stora ingrepp i stadsbilden skulle skymma sikt, skapa barriärer och inte vara estetiskt tilltalande. Att titta på bostadsnära parker som är mindre ser vi som ännu svårare att åtgärda än stadsparkar. Kostnader för att åtgärda är i många fall extremt höga om ens möjligt utifrån alla andra krav.

Vilka ser ni som de mest avgörande faktorerna för att åtgärdsplanen ska leda till handling?

Resurser, både ekonomiska och personella, är en grundläggande faktor för att åtgärder ska kunna genomföras. Buller är bara en del av flera områden en stad måste hantera. Många förvaltningar vill göra anspråk på stadens begränsade ytor vilket medför att man ibland måste göra avvägningar vad som är viktigast för en specifik plats.

Leder åtgärdsplanen till målkonflikter och i så fall vilka?

Buller är bara en del av flera områden en stad måste hantera. Många förvaltningar vill göra anspråk på stadens begränsade ytor vilket medför att man ibland måste göra avvägningar vad som är viktigast för en specifik plats. Ytan som är allmän platsmark är begränsad i befintlig stad och tenderar att tilldelas för lite plats i detaljplanearbetet. Ytor för tex gång, cykel, kollektivtrafik, grönska mellan fasaderna ges för lite plats för att främja ett hållbart resande. Om man tog mer hänsyn till detta skulle ett hållbart resande bli mer attraktivt och på sikt leda till minskad biltrafik.

Förvaltningens bedömning

Stadsmiljöförvaltningen har medverkat i framtagandet av åtgärdsplanen och ställer sig bakom planen i stort, men med vissa synpunkter och förtydliganden som tas upp under rubriken Beskrivning av ärendet.

Mikael Hagberg

Anders Ramsby

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör